

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE.....	3
2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	3
3. METODYKA.....	5
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY SOMPOLNO.....	6
2.1 Położenie administracyjne gminy.....	6
2.2. Wody powierzchniowe.....	6
2.3. Wody powierzchniowe.....	9
2.4. Gleby.....	10
2.5. Powietrze atmosferyczne.....	12
2.6. Hałas.....	13
2.7. Fauna i flora.....	14
3. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI GMINY SOMPOLNO NA LATA 2009 – 2012 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013 – 2016.....	18
3.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami.....	18
3.2. Cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami.....	19
3.3. Zadania.....	21
3.4. Założenia alternatywne.....	22
3.5. Zaniechanie realizacji założeń Planu Gospodarki Odpadami.....	23
3.6. Znaczące oddziaływania.....	23
3.7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	24
3.8. Problemy w gospodarce odpadami na terenie Gminy Sompolno.....	25
3.9. Dokumenty wyższego szczebla.....	25
3.9.1. Uwarunkowania wynikające z dyrektyw UE.....	26
3.9.2. Polityka Ekologiczna Państwa.....	26
3.9.3. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010.....	27
3.9.4. Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.....	29
4.6.5. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Konińskiego.....	30
4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	31
5. ZAPOBIEGANIE / KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	32
7. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	34

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 – Obliczenia hałasu na drogach Gminy Sompolno

Załącznik nr 2 – Obszar Natura 2000 - Dolina Środkowej Warty

Załącznik nr 3 – Tabela

SPIS SKRÓTÓW

GUS- Główny Urząd Statystyczny

KPGO- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOŚK- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

POŚ- Program Ochrony Środowiska

PGO- Plan Gospodarki Odpadami

PKB- Produkt Krajowy Brutto

POŚ- Program Ochrony Środowiska

PZON- Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych

OR – Ocena Roczna

WEEE- Dyrektywa nr 2002/ 96/ WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 roku
w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

WFOŚiGW- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WPGO- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

UM – Urząd Miasta

ZZO- Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. PODSTAWY PRAWNE

Zgodnie z art. 46 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Z 2008 r. nr 199, poz. 1227) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nakłada art. 51 ust. 1, zgodnie z którym wykonanie prognozy spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zakres prognozy ustalony został, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Z 2008 r. nr 199 poz. 1227) wraz z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana dla dokumentu „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016”, a jej nadrzędnym celem jest weryfikacja, czy treści zawarte w aktualizacji PGO nie naruszają prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego

dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody*,

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września została sporządzona zgodnie z wymaganym uzgodnionym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego*

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227). Na podstawie zebranych materiałów źródłowych opracowano aktualny stan środowiska dla Miasta i Gminy Września z podziałem na poszczególne komponenty. W dalszej kolejności poddano go analizie, przedstawiono proponowane kierunki działań oraz zadania realizacyjne na lata 2010 – 2013.

3. METODYKA

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sompolno została sporządzona zgodnie z wymaganym uzgodnionym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227). Na podstawie zebranych materiałów źródłowych opracowano aktualny stan środowiska dla Gminy Sompolno z podziałem na poszczególne komponenty. W dalszej kolejności poddano go analizie, przedstawiono proponowane kierunki działań oraz zadania realizacyjne na lata 2009 – 2012.

Z harmonogramu realizacyjnego Programu wyodrębniono zadanie inwestycyjne o charakterze przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalono czy występuje jakiekolwiek oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe czy chwilowe pomiędzy zadaniem a danym elementem środowiska. W celu ułatwienia analizy oddziaływań zastosowano tabelę oddziaływań elementów środowiska i zaproponowanego działania, na podstawie, której wyciągnięto określone wnioski

W Prognozie przeanalizowano uwzględnione w planie strategiczne kierunków działań przyjętych w innych dokumentach (m.in. w Polityce Ekologicznej Państwa, Programie Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego, Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego) zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań: nie wdrożenia ustaleń planu oraz realizację ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY SOMPOLNO

2.1 Położenie administracyjne gminy

Gmina Sompolno położona jest w północno – wschodniej części województwa wielkopolskiego. Wraz z 13 innymi gminami wchodzi w skład powiatu konińskiego.

Z zachodu graniczy z gminą Ślesin, od południa z gminami Kramsk i Osiek Mały (powiat kolski), od wschodu z gminą Babiak (powiat kolski) oraz od północy z gminą Wierzbinek.

Gmina Sompolno posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Miasto Sompolno położone jest na skrzyżowaniu dróg: Ślesin – Izbica Kujawska oraz Kramsk - Piotrków Kujawski.

Powierzchnia Gminy wynosi 137,4 km² w tym 6,21 km² zajmuje miasto Sompolno. Obszar gminy poza terenami wydobywania węgla brunatnego wchodzi w skład Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W podziale administracyjnym Gminy wydzielono 22 sołectwa: Belny, Biele, Janowice, Kolonia Lipiny, Koszary, Lubstów, Lubstówek, Marcjanki, Marianowo, Mąkolno, Mostki, Nowa Wieś, Ostrówek, Ośno Górne, Przysrone, Police, Racięcice, Sompolinek, Stefanowo, Sycewo, Wierzbie, Zakrzewek.

2.2. Wody powierzchniowe

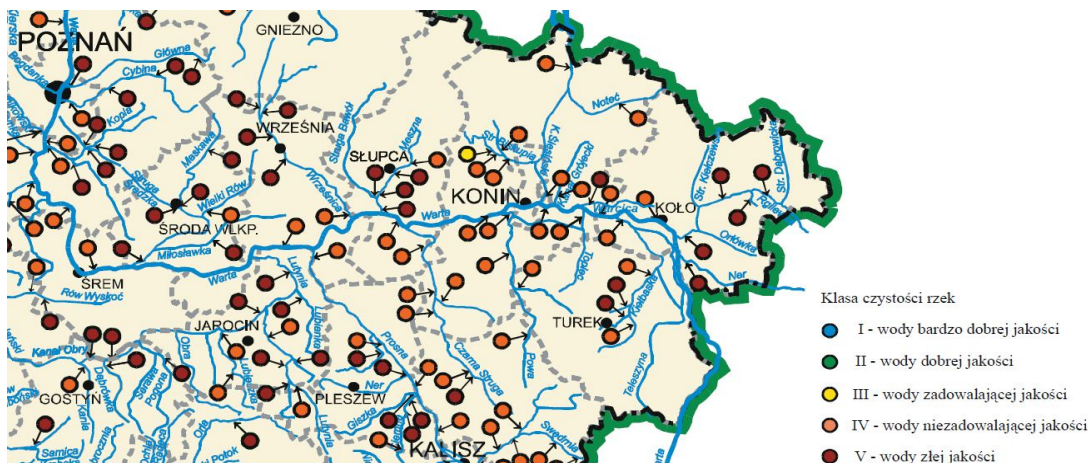
Gmina Sompolno znajduje się na wododziale rzek Noteci i Warty. Noteć biegnie z kierunku północno – zachodniego, w północno – wschodniej części przebiega wzdłuż granicy Gminy.

Głównym ciekim Gminy Sompolno jest Kanał Grójecki, który łączy jezioro Lubstowskie z rzeką Wartą. Wyływa z Jeziora Lubstowskiego na wysokości około 86 m n. p. m. Całkowita długość Kanału wynosi 15,5 km natomiast powierzchnia zlewni 214,5 km². Administracyjnie obszar zlewni należy do gmin: Kramsk, Ślesin i Sompolno w powiecie konińskim. Niemal cały obszar zlewni położony jest na Goplańsko – Kujawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Dolina Kanału Grójeckiego została zmeliorowana, a sam ciek uregulowany i włączony do systemu melioracyjnego. Na cieku znajduje się szereg budowli piętrzących umożliwiających nawadnianie użytków zielonych.

Zlewnia kanału jest zlewnią rolniczą. Dominują łąki, pola i lasy, w jej obrębie znajdują się wyrobiska Kopalni Węgla Brunatnego Konin Odkrywki „Lubstów” (północna granica zlewni). Na wielkość przepływów Kanału Grójeckiego znaczący wpływ wywiera ilość zrzucanej wody z odwodnienia Odkrywki „Lubstów”, piętrzenie Jeziora Lubstowskiego (regulacja wypływu) oraz piętrzenie zastawkami. Zrzut wód kopalnianych

z odkrywki „Lubstów” do Jeziora Lubstowskiego oraz regulowanie odpływu z jeziora wpływa na to, że odcinek Kanału Grójeckiego poniżej Jeziora Lubstowskiego można uznać za ciek ze sterowanym odpływem.

Na podstawie badań jakości wód z 2006 r., wody Kanału Grójeckiego zakwalifikowano do IV klasy czystości (rys.1).

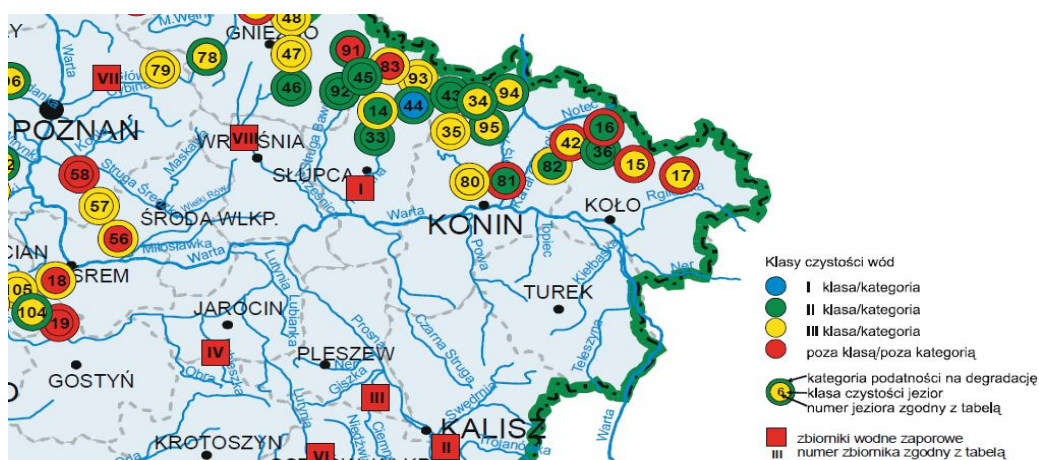

Rys. 1. Jakość cieków wodnych na podstawie badań WIOŚ (2006)
źródło: WIOŚ, Stan Środowiska w Wielkopolsce 2006 r.

Jeziora

W zlewni Kanału Grójeckiego znajdują się 4 jeziora. Największe z nich to Jezioro Lubstowskie. Na wschód od niego w pasie rynien SE – NW występują jeziora: Mąkolno, Mostki i Szczekawa połączone ze sobą Rowem Lubstowskim uchodzącym do Jeziora Lubstowskiego. W latach 70 – tych Jezioro Lubstowskie zostało częściowo obwałowane i sztucznie podpiętrzone w celu magazynowania wody do nawodnień wiosennych i letnich w dolinie Kanału Grójeckiego. Ilości zmagazynowanej wody nie pokrywają w pełni potrzeb melioracyjnych doliny.

W 2006 roku Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Poznaniu przeprowadził badania jakości wód w Jeziorze Lubstowskim oraz Mąkolno. Wykaz badanych w latach 1999 – 2006 jezior wraz z klasą czystości wód przedstawia rys.2.

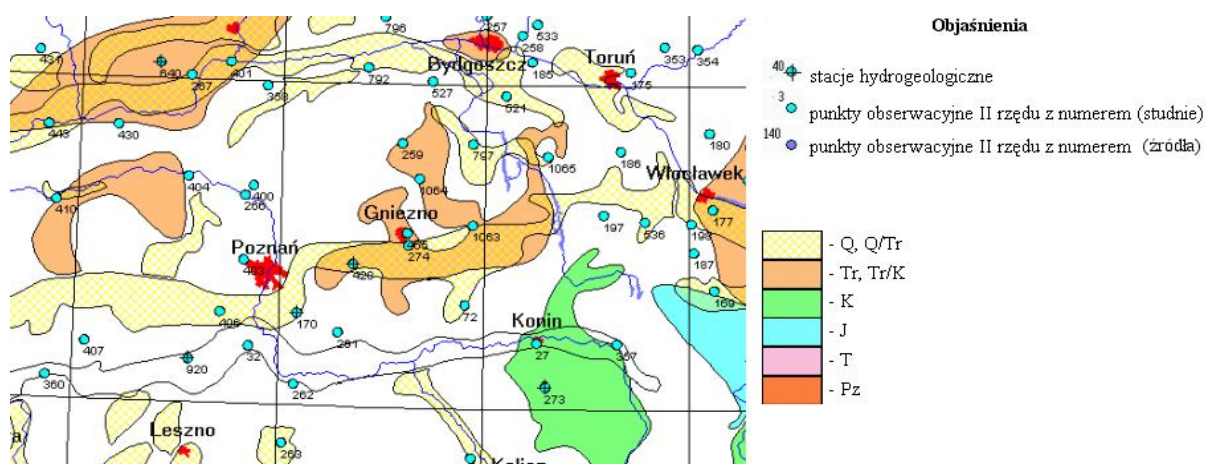

Rys.2. Jakość wód w jeziorach na podstawie badań WIOŚ (1999 – 2006)
Źródło: WIOŚ, Stan Środowiska w Wielkopolsce 2006 r.

Wody Jeziora Mąkolno (nr porządkowy 16) zostały zakwalifikowane do II klasy czystości wód, będących jednocześnie poza kategorią podatności na degradację. Jezioro Lubstowskie (nr porządkowy 42) zaliczono do III klasy czystości wód, zakwalifikowane jako zbiornik wodny poza kategorią podatności na degradację.

2.3. Wody powierzchniowe

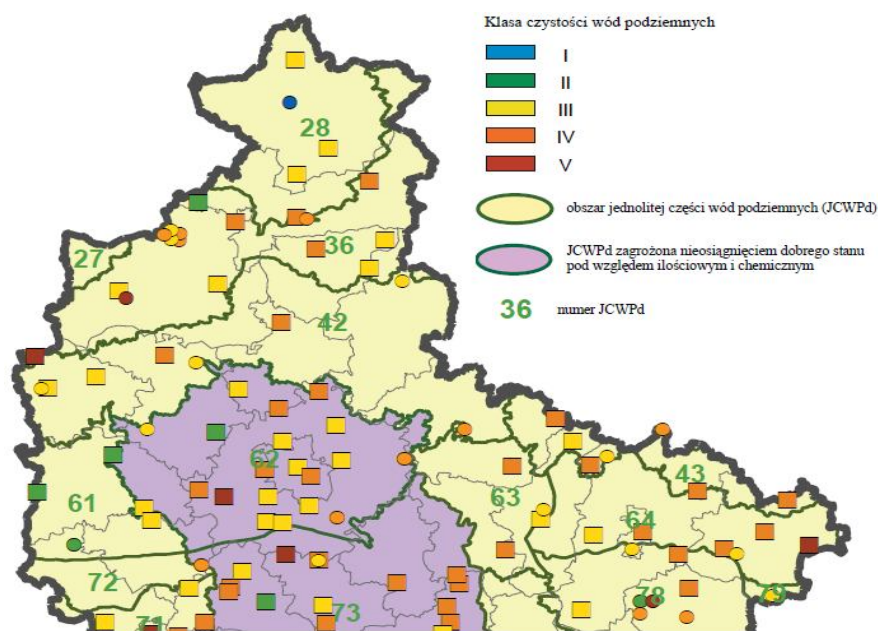
Południowo – wschodnia część Gminy Sompolno położona jest na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych GZWP nr 151 Turek – Konin – Koło. Część zbiornika znajdująca się w zachodniej i północnej części Gminy Sompolno i miasta Sompolno objęta jest reżimem wysokiej ochrony wód OWO oraz częściowo najwyższej ochrony ONO (rys.3). Obejmuje on poziom kredowy, o powierzchni 1 760 km².

Rys.3. GZWP nr 151 Turek – Konin – Koło
źródło: Atlas Hydrogeologiczny Polski, 1995 r.

Na terenie Gminy woda pobierana jest z czwartorzędowego i trzeciorzędowego poziomu wodonośnego. Z poziomu czwartorzędowego korzystają mieszkańcy miejscowości Kolonie Lipiny i Mąkolno. Woda tego poziomu charakteryzuje się najwyższym stopniem zagrożenia zanieczyszczeniami. Woda podziemna z poziomu trzeciorzędowego woda pobierana jest w Lubstowie.

Jakość wód podziemnych została zbadana w 2006 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach monitoringu krajowego (symbol koła – rys.3) oraz regionalnego (symbol kwadratu – rys.4).

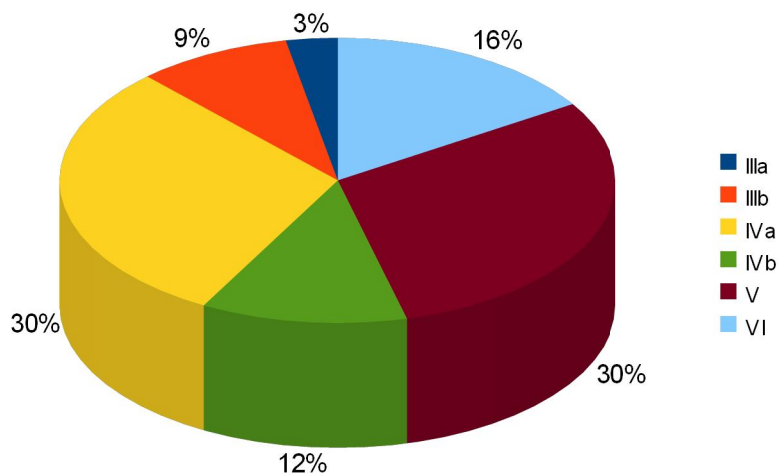

Badania jakości wód podziemnych wskazują na występowanie wód podziemnych IV klasy. Badanie JCWPd 43 monitoringu regionalnego przeprowadzono w punkcie 49 – Biele, badanie monitoringu krajowego w punkcie 1954 – Smolniki.

2.4. Gleby

Na terenie Gminy dominują dwa typy gleb. Pierwsze z nich to gleby mineralne pochodzenia lodowcowego, na których przeważają piaski lekko i średnio gliniaste na podłożu piaszczystym oraz piaski luźne. Drugi typ gleb to gleby pochodzenia wodnego (mady średnie, ciężkie i lekkie, mady ciężkie położone na torfach, gleby torfowe, murszowe, mułowo – bagienne, piaski wydymowe), przeważają na nich łąki i pastwiska. Gleby wykorzystywane rolniczo należą do gleb słabych i bardzo słabych.

Według badań Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej w Poznaniu (OSCR) w gminie, wśród użytków rolnych dominują gleby średniej jakości (gorsze) – klasa IVa, obejmujące 30% ogólnej powierzchni (Ryc.) Posiadają zdecydowanie gorsze właściwości od gleb wyższych klas, cechuje je duża żyzność potencjalna, lecz są mało przewiewne i mało czynne biologicznie. Należą do nich wytworzone na piaskach i żwirach gliniastych gleby płowe i brunatne, z glin i ilów gleby opadowo – glejowe, niektóre gatunki czarnoziemów leśno – stepowych i leśno – łąkowych, średniej jakości mady pyłowe i piaszczyste. 30% udziału posiadają również gleby V klasy, czyli gleby orne słabe, mało żyzne i nieurodzajne. Zalicza się do nich lżejsze odmiany gleb brunatnych i płowych, gleby rdzawe i bielcowe, wytworzone ze żwirów gliniastych i różnych piasków całkowitych lub położonych na mniej przepuszczalnych podłożach. Nie występują gleby najlepszych klas I i II oraz gleby najgorszej klasy VIr.

Ryc.1 Struktura jakości gruntów ornych w Gminie Sompolno według klas bonitacji gleb
 źródło: Agrochemiczne Badania Gleb w Województwie Wielkopolskim w latach 2000 – 2004

Wśród gruntów ornych na terenie Gminy Sompolno przeważają gleby kompleksów 4 i 8. Dominuje kompleks żytni dobry, zajmuje 30% powierzchni gruntów ornych (ryc.1.). Obejmuje obszar gleb brunatnych wytworzonych na glinach. Najlepszą uprawą na tym kompleksie jest pszenica ozima, jęczmień, kukurydza i lucerna. Gleby tego kompleksu zaliczane są do klasy IVa i IVb. Kompleks żytni bardzo słaby (żytnio – łubinowy) obejmuje gleby VI klasy. Najlepszą uprawą na tym kompleksie jest: żyto, łubin żółty, seradela oraz ziemniak.

Tab.1. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych na terenie Gminy Sompolno

Gmina	Klasy bonitacyjne gruntów ornych wyrażone w %								
	pszeniczny b. dobry	pszeniczny dobry	pszeniczny wadliwy	żytni b. dobry	żytni dobry	żytni słaby	żytni b. słaby	zbożowo – pastewny mocny	zbożowo – pastewny słaby
Sompolno	0	0	3	9	30	12	30	16	0

źródło: Agrochemiczne Badania Gleb w Województwie Wielkopolskim w latach 2000 – 2004

Na podstawie Badań agrochemicznych przeprowadzonych przez WIOŚ w latach 2000 – 2004, na terenie Gminy Sompolno:

- 41 – 60% gleb, to gleby o niskiej i bardzo niskiej zawartości fosforu,
- 41 – 60% gleb, to gleby o niskiej i bardzo niskiej zawartości magnezu,
- 41 – 60% gleb wymaga wapnowania,
- 61 – 80% gleb, to gleby o niskiej i bardzo niskiej zawartości fosforu.

Odczyn gleb i potrzeby wapnowania zostały podane w tabeli nr 2 na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w latach 2000 – 2004. Tabela nr 3 podaje zawartość metali ciężkich i siarki siarczanowej.

Prognoza oddziaływania na środowisko
„Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012
z perspektywą na lata 2013 – 2016”

Tab.2. Wyniki badań gleb na terenie Gminy Sompolno w latach 2000 – 2004

Powierzchnia przebadanych użytków rolnych w [ha]	Liczba prób	Odczyn gleb					Potrzeby wapnowania				
		bardzo kwaśne	kwaśne	lekko kwaśne	obojętne	zasadowe	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
652	439	31,4	30,3	19,4	12,5	6,4	33,5	15,5	15,7	8,7	26,7

źródło: Agrochemiczne Badania Gleb w Województwie Wielkopolskim w latach 2000 – 2004

Tab.3. Wyniki badań zawartości metali ciężkich i siarki siarczanowej w glebach na terenie Gminy Sompolno w latach 2000 – 2004

Zawartość całkowita w mg/kg									S-SO ₄ mg/100g gleby
Cu	Zn	Cd	Pb	Ni	Cr	Mn	Fe	As	
2,7	22,3	0,200	8,7	3,70	6,67	239	3 933	1,400	0,2

źródło: Agrochemiczne Badania Gleb w Województwie Wielkopolskim w latach 2000 – 2004

Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość gleb jest działalność człowieka, która inicjowana jest przez intensywne, nieprawidłowe użytkowanie rolnicze, niszczenie szaty roślinnej czy zabiegi melioracyjne powodujące erozję przyspieszoną. W gospodarce rolnej istotne znacznie dla jakości gleb ma dobór roślin uprawnych, częstotliwość wykonywania orki oraz innych zabiegów agrotechnicznych.

2.5. Powietrze atmosferyczne

O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł punktowych, powierzchniowych i liniowych, z uwzględnieniem przepływów transgenicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Zanieczyszczenie powietrza związane jest z przekroczeniem stężeń dopuszczalnych substancji w jego składzie. Poziomy dopuszczalne niektórych substancji w powietrzu na obszarze całego kraju określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2008 roku Nr 47 poz. 281 ze zm.).

Zgodnie z zapisem art. 89 ustawy *Prawo ochrony środowiska* Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu. Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Strefę według ustawy stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy oraz obszar jednego lub więcej powiatów niewchodzący w skład aglomeracji. Celem rocznej oceny powietrza jest określenie stężeń poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym, wskazanie przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz źródeł emisji zanieczyszczeń w regionie. Ocena jakości powietrza dokonywana jest pod względem dwóch kryteriów: ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokuje się oceny jakości powietrza (t.j. Dz. U. 2008 Nr 52 poz. 310 ze zm.) Gmina Sompolno

została zakwalifikowana do **strefy konińsko – kolskiej**.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią: dopuszczalny poziom substancji w powietrzu, dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji, poziom docelowy oraz poziomy celów długoterminowych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczające poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W roku 2008 roku jakość powietrza i większości parametrów została zaliczona do klasy A, zarówno pod względem ochrony zdrowia (NO₂, SO₂, C₆H₆, Pb, As, Ni, Cd, benzo(a)piren B(a)P, CO, PM10) jak również roślin i ekosystemów (SO₂, NO_x O₃). W badaniach pod względem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin i ekosystemów do klasy C zaliczone zostało stężenie ozonu (tab.4).

Tab.4. Wynikowe klasy jakości poszczególnych zanieczyszczeń w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy konińsko - kolskiej

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	Cd	Ni	As	B(a)P	O ₃
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C

źródło: WIOŚ Poznań, 2008

2.6. Hałas

Przyczyną hałasu drogowego jest przede wszystkim interakcja pomiędzy oponą a nawierzchnią a także dźwięki samego pojazdu (m. in. silnika, systemu napędowego, systemu wydechowego). Kontakt opony z nawierzchnią jako główne źródło hałasu występuje u większości samochodów przy prędkości powyżej 55 km/h, a w przypadku samochodów ciężarowych przy prędkości powyżej 70 km/h.

Powstawanie hałasu powoduje m. in.:

- zwiększenie szerokości opony – każde dodatkowe 10 mm szerokości powoduje wzrost hałasu o 0,2 – 0,4 dB(A),
- szorstkość nawierzchni – choć również bardzo gładkie nawierzchnie mogą generować hałas,
- szybkie tłoczenie i rozprężanie powietrza w miejscu kontaktu opony z nawierzchnią.

Natężenie dźwięku mierzy się w decybelach dB, skali logarytmicznej, gdzie podwójne zwiększenie

głośności odpowiada wzrostowi natężenia dźwięku o 10dB(A). Oznacza to, że poziom dźwięku wynoszący 65dB(A) jest dwa razy głośniejszy niż poziom dźwięku wynoszący 55dB(A)¹. Z natury tej skali wynika, że zmniejszenie hałasu o zaledwie kilka decybeli stanowi bardzo dużą różnicę.

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie przeprowadzał pomiaru hałasu na drogach przebiegających przez obszar Gminy Sompolno

Klimat akustyczny dla wybranych odcinków dróg wojewódzkich na obszarze Gminy Sompolno określono za pomocą programu SON2. Wyniki obliczeń przedstawiono w Załączniku nr 1.

2.7. Fauna i flora

Powierzchnia gruntów leśnych i zadrzewionych w Gminie Sompolno w roku 2008 wynosiła 1735 ha, w tym 1676,2 ha stanowią grunty leśne. Wskaźnik lesistości Gminy wynosi: 12,3% i jest jednym z najniższych w powiecie konińskim. Lasy zlokalizowane są na południe od miasta Sompolno, nad jeziorem Lubstowskim a także na południowym – wschodzie w okolicach jeziora Szczekawa. Administracyjnie należą do Nadleśnictwa Konin, które zajmuje łączną powierzchnię 13830,80 ha.

Na terenie Gminy Sompolno znajdują się następujące obszary i obiekty objęte ochroną prawną: *Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty oraz pomniki przyrody.*

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n. Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w zróżnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany. Na obszarze Kotliny Kolskiej rzeka jest obustronnie obwałowana – obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łęgi i wikliny nadrzeczne) znajdują się w strefie międzywala oraz w ujściach rzek Prośny i Kielbaski. W obrębie Doliny Konińsko – Pyzdrowskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łęgowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Prośny) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łęgów jesionowo – wiązowych i grądów niskich.

Na obszarze gminy Sompolno znajduje się niewielki fragment Obszaru Natura 2000 o powierzchni 76 ha. Obejmuje on dwa podmokłe obszary łąk w otoczeniu Kanału Grójeckiego w południowo – zachodniej części gminy, graniczące z gminami Kramsk i Slesin. Lokalizację obszaru na tle Gminy obrazuje Załącznik 2.

Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje całą Gminę Sompolno z wyłączeniem części północno – zachodniej. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 5789 ha. Został on ustanowiony uchwałą Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r.

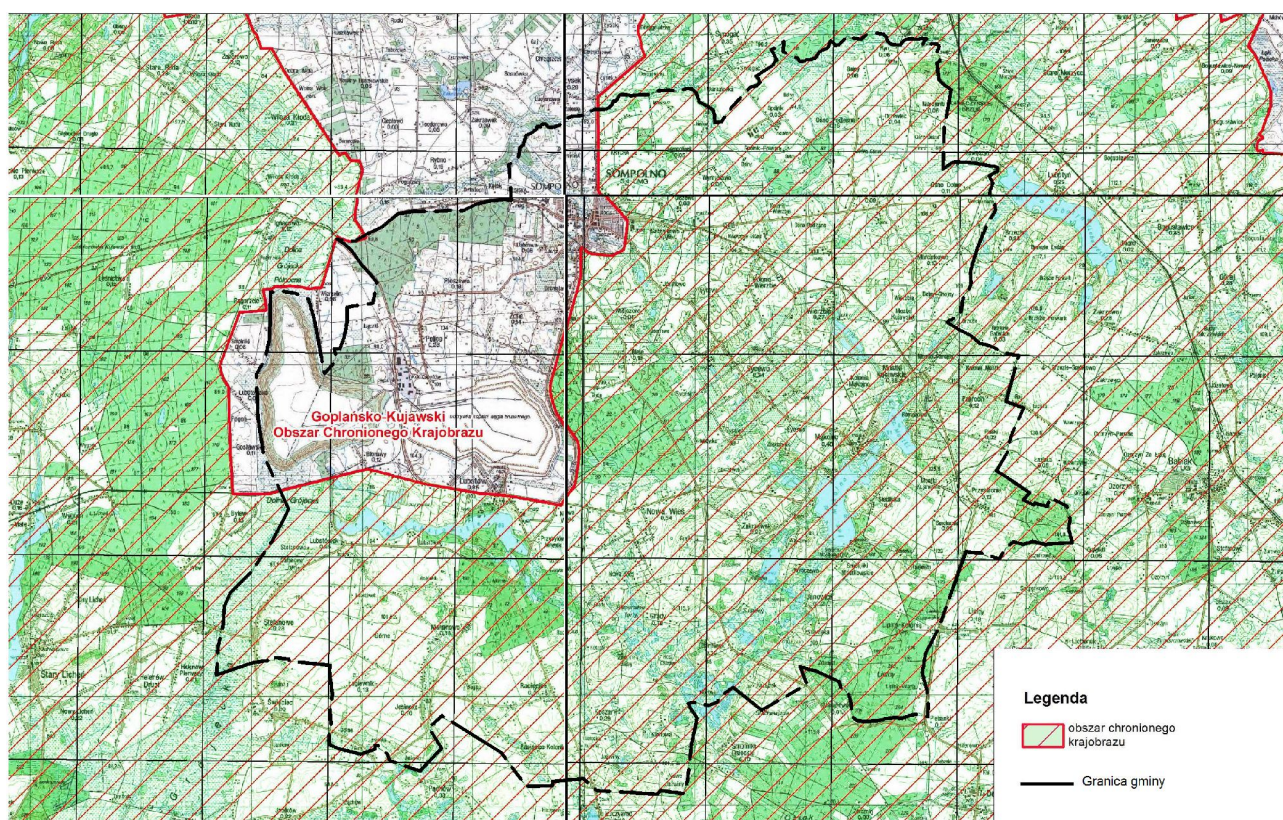
W granicach obszaru znajduje się strefa marginalna ostatniego glacjału, i fragmenty terenu objętego

¹ dBA - jednostka natężenia dźwięku, przy pomiarze wykorzystuje się tak zwany filtr A, który optymalizuje pomiar ze względu na charakterystykę słuchu człowieka

zlodowaceniem środkowopolskim. Zmianę charakteru rzeźby powstałej w tych dwu okresach najwyraźniej widać w okolicy Mąkolna. Z jednej strony występują obszary starszego zlodowacenia (wyniesiony ostaniec kolski o łagodnych, długich stokach) oraz formy akumulacji fluwioglacjalnej. Rzeźbę młodoglacjaną reprezentują rynny polodowcowe (ślesińska, licheńska, lubstowska) z jeziorami, falista morena denna z górnym odcinkiem Noteci, niewielkie płyty piasków sandrowych (okolice Brdowa i Piotrkowic) oraz skupienia form szczelinowych.

Rozległy Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu jest bardzo zróżnicowany pod względem typów potencjalnej roślinności naturalnej. Dominuje tu siedlisko grądów serii ubogiej, grądy żyzne występują rzadziej. Na wyniesieniach w okolicy Kramska spotyka się siedlisko łągu wiązowo – jesionowego, w dolinach rzek i rynnach jezior – łągu jesionowo – olszowego i olsu, a na rozległych wzgórzach otaczających J. Mąkolno – świetliste dąbrowy.

Obszar ten charakteryzuje się niską lesistością. Są to lasy przeważnie o średnich walorach ekologicznych, rosnące na średnio żyznych siedliskach (grądu, dąbrowy i łągu jesionowo – olszowego), najczęściej będące uprawami sosnowymi. W miejscach, gdzie drzewostany sosnowe są starsze, występuje bogatszy podszyt, złożony z gatunków wskazujących na las liściasty. W okolicy Woli Podlężnej i Grąblina rosną kilkudziesięcioletnie dąbrowy (przemieszane z uprawami sosnowymi) na siedlisku grądu ubogiego, z grabem, jarzębiną i dębem w podroście oraz z licznymi bylinami w runie. Starszym drzewostanom sosnowym towarzyszą młodniki i drągowiny sosnowe. Drzewostany liściaste należą do rzadkości.

Rys. 1. Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu
źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy topograficznej 1 :50 000, arkuszy: N-34-87-D, N-34-99-B, PUWG 1992

W rejestrze **pomników przyrody** objętych ochroną konserwatorską zapisanych jest 7 obiektów. Szczegółowy opis pomników przedstawia tabela.

Tab.5. Pomniki przyrody na terenie Gminy Sompolno

Położenie	Charakterystyka	Stan zdrowotny
Lubstów, Leśnictwo Nadleśnictwo Konin 52 ⁰ 22'N, 18 ⁰ 27'E	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obwód 500 cm, wysokość 23 m	Średni „nieco konarów suchych
Zakrzewek , w parku zabytkowym Wł. P.Kossowski A. 52 ⁰ 19'N, 18 ⁰ 34'E	Głaz narzutowy (granit) długość 100 m, szerokość 70 cm, wysokość 50 cm	dobry
	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obwód pierśnicy 600 cm, wysokość 22 m	średni
Lubstów, w parku zabytkowym 52 ⁰ 20'N, 18 ⁰ 29'E	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obwód pierśnicy 350-630 cm, wysokość 22 -28 m, 7 sztuk	średni
Mostki, Wł. Michalski M. 52 ⁰ 21'N, 18 ⁰ 35'E	Głaz narzutowy - Granit jasnoróżowy, średnioziarnisty obwód 6,5 m, wysokość 0,6 m	dobry
Dąbrowa, Nadleśnictwo Konin 52 ⁰ 22'N, 18 ⁰ 29'E	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obwód pierśnicy 400 cm, wysokość 27 m	dobry

źródło: UM Sompolno, 2009

Poza istniejącymi formami ochrony przyrody na obszarze gminy Sompolno zaprojektowano Rezerwat Krajobrazowo – Torfowiskowy „Mąkolno” obejmujący fragment rynny Mąkolneńskiej i Lubstowskiej z jeziorami Mąkolno i Szczekawa oraz licznymi przyległymi oczkami wodnymi po dawniejszej eksploatacji torfu, o powierzchni około 900 ha.

Teren projektowanego rezerwatu jest przykładem rzeźby strefy marginalnej lądolodu. Szata roślinna wykazuje duże zróżnicowanie. Roślinność szuwarowa i błotna nadaje terenowi niepowtarzalny „uroczyskowy” charakter. Z roślin rzadkich i chronionych spotyka się na tym terenie gatunki: storczyk błotny, storczyk szerokolistny, storczyk plamisty, czermień błotna, grążel żółty, osoka aloesowata, łączeń baldaszkowaty, kosaciec żółty. Plany dotyczące utworzenia rezerwatu zostały ujęte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sompolno.

Na terenie Gminy Sompolno znajduje się parki przydworskie w miejscowościach: Lubstów, Mąkolno, Spólnik, Belny, Wierzbie, Zakrzewek.

3. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI GMINY SOMPOLNO NA LATA 2009 – 2012 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013 – 2016

3.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

Obowiązek sporządzania planów gospodarki odpadami został nałożony na gminy w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Z 2007 r. nr 39 poz. 251 ze zm.), na podstawie którego plany podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Zgodnie z art. 15 pkt. 7a ustawy *o odpadach*: „gminny plan gospodarki odpadami obejmuje odpady komunalne powstające na obszarze danej gminy oraz przywożone na jej obszar z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych”. Szczegółowy zakres planu gminnego został doprecyzowany w § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. *w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. 2003 Nr 66, poz. 620 ze zm.). Zgodnie z w/w Rozporządzeniem gminny plan gospodarki odpadami powinien zawierać:

- aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
 - rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - istniejące systemy zbierania odpadów,
 - rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe,
 - hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami.
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
- cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągania
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
- działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
- rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację,
- sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

3.2. Cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 - 2012 z perspektywą na lata 2013 - 2016 została opracowana w oparciu o dokumenty wyższego rzędu: Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010, Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Koninńskiego.

Zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych zmieszanych w Gminie Sompolno objętych jest 68% mieszkańców. Zbiórką odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych zajmują się przedsiębiorcy posiadający stosowne zezwolenia.

W roku 2008 zebrano łącznie 1693,05 Mg odpadów komunalnych, w tym odpadów komunalnych zmieszanych 1575,34 Mg i 117,71 Mg zebranych selektywnie. W sposób selektywny zbierane są: papier, szkło oraz tworzywa sztuczne. Zbiórka odpadów niebezpiecznych w postaci baterii małogabarytowych prowadzona jest we wszystkich szkołach na terenie Gminy

Zebrane na obszarze Gmin odpady komunalne zmieszane trafiają na składowisko odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne w Genowefie (gm. Kleczew) oraz w mniejszym stopniu do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie. Na obszarze Gminy nie są zlokalizowane instalacje do odzysku odpadów.

W najbliższym czasie należy dostosować gospodarkę odpadową Gminy do możliwości odzysku i unieszkodliwiania odpadów w oparciu o Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Koninie. Należy również rozpatrzyć wdrożenie nowych elementów systemu gospodarki odpadami, które mogłyby znacząco wpłynąć na polepszenie sytuacji w zakresie.

W tym celu konieczne jest ustalenie głównych zasad gminnej polityki odpadowej w odniesieniu

do poszczególnych jej elementów. Wymaga to wyznaczenia:

- celów strategicznych – których osiągnięcie ma stanowić ostateczny efekt podejmowanych działań,
- kierunków działań – służących osiągnięciu wyznaczonych celów ekologicznych,
- zadań realizacyjnych – konkretnych przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji celów strategicznych, mających charakter długookresowy.

W aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno wyznaczono następujące **cele strategiczne wraz z kierunkami działań:**

1. Zapobieganie powstawaniu odpadów:

- *wdrażanie i uświadomienie społeczeństwu zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.*

2. Ograniczenie ilości wytwarzania odpadów:

- *promocja zachowań i postaw małoodpadowych.*
- *Ewidencjonowanie odpadów.*

3. Organizacja systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

- *uporządkowanie zbiórki odpadów komunalnych objęcie wszystkich mieszkańców Gminy zorganizowana zbiórką odpadów komunalnych*
- *zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów surowcowych od mieszkańców oraz od małych i średnich podmiotów gospodarczych*
- *rozwój zbiórki odpadów niebezpiecznych w celu wydzielenia ich ze strumienia odpadów komunalnych*
- *rozwój zbiórki odpadów wielkogabarytowych*

4. Organizacja systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych:

- *właściwe zagospodarowanie odpadów zebranych selektywnie*
- *minimalizacja szkodliwego oddziaływania składowiska odpadów*

5. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa:

- *Promowanie zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju modelu życia mieszkańców.*

Określone cele i kierunki działań dla Gminy Sompolno, mają doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami. Do realizacji poszczególnych celów mają przyczynić się konkretne zadania. W związku z szerokim zakresem koniecznych przedsięwzięć, zadania te powinny być realizowane w sposób etapowy. W pierwszej kolejności powinny być realizowane te zadania, dzięki którym nastąpi najszybsza poprawa dotychczasowego stanu gospodarki na terenie gminy, czyli zadania krótkookresowe. W dalszej kolejności realizowane powinny być zadania, których wykonanie pozwoli na całościowe osiągnięcie, w wyznaczonej perspektywie czasowej, złożonych celów strategicznych, czyli

zadania długookresowe.

W harmonogramie realizacyjnym poszczególnym celom strategicznym, w ramach wyznaczonych kierunków działań, przyporządkowano konkretne zadania z określeniem czasu ich realizacji i instytucji, które powinny je realizować lub współrealizować. Z uwagi na specyfikę niektórych zadań np. dotyczących edukacji ekologicznej oraz zadań o charakterze kontrolnym, będą one realizowane zarówno w ramach harmonogramu krótko i długoterminowego (m.in. jako zadania ciągłe)

W ramach wyznaczonego harmonogramu realizacyjnego, zadania podzielono na zadania własne gminy i zadania koordynowane:

- **zadania własne gminy** – przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy;
- **zadania koordynowane** – pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie powiatu, ale podległych bezpośrednio organom powiatowym, wojewódzkim, bądź centralnym.

Proces zarządzania środowiskiem spoczywa na władzach lokalnych. W celu zachowania spójności koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz samorządowych i rządowych, a także współpracy z pozostałymi partnerami, przy zarządzaniu gospodarką odpadami Gminy, ważne jest ustalenie roli i zakresu działań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w realizację PGO.

Władze Gminy pełnią w odniesieniu do Planu kilka funkcji. Najważniejszą z nich jest funkcja regulacyjna polegająca na ustanowieniu aktów prawa lokalnego w postaci uchwał i decyzji administracyjnych związanych z określonymi obszarami zagadnień środowiskowych. Władze pełnią również funkcję wykonawczą i kontrolną. Ważne jest aby władze gminy wspierały podmioty zaangażowane w rozwój gminy oraz działania ukierunkowane na poprawę systemu gospodarki odpadami, a przez to środowiska przyrodniczego.

3.3. Zadania

Zadania stanowią najbardziej szczegółową charakterystykę działań, jakie stoją do wykonania przed Gminą Sompolno. Stanowią części składowe celów szczegółowych. W Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 wytyczono następujące zadania:

1. Zapobieganie powstawania odpadów

- informowanie mieszkańców o zasadach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami – wydruk i kolportaż ulotek, propagujących ograniczanie wytwarzania odpadów,
- aktualizacja zapisów *Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie* trzy miesiące od daty uchwalenie PGO

2. Ograniczenie ilości powstawania odpadów komunalnych

- współpraca międzygminna w ramach Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny”
- bieżąca aktualizacja ewidencji zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych

3. Organizacja systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych

- uzupełnienie systemu zbiórki odpadów zmieszanych – zakup niezbędnej ilości pojemników
- inwentaryzacja i likwidacja „dzikich wysypisk”
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” we wszystkich miejscowościach
- uzupełnienie systemu zbiórki odpadów komunalnych selektywnie zebranych – zakup niezbędnej ilości pojemników
- dalszy rozwój zbiórki odpadów niebezpiecznych ustawienie pojemników na baterie w miejscach najbardziej uczęszczanych: szkoły, sklepy, urzędy itp. Współpraca z organizacją odzysku baterii
- rozwój zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Przeprowadzenie akcji zbiórki tego typu odpadów (gratowóz i/lub odbiór u źródła prowadzony przez podmioty zajmujące się zbiórką odpadów od właścicieli)
- informowanie mieszkańców o obowiązkach zwrotu opakowań po środkach ochrony roślin i po pestycydach do punktów sprzedaży tego środka. Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w celu przekazywania informacji i edukacji rolników o prawidłowym systemie zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin
- rozwój zbiórki odpadów niebezpiecznych – ustawienie pojemników na przeterminowane leki w aptekach i ośrodkach zdrowia (podpisanie umowy na odbiór tego rodzaju odpadów)
- wyznaczenie lokalizacji i stworzenie Gminnego Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych

4. Organizacja systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

- akcje edukacyjne promujące kompostowanie odpadów biodegradowalnych w zabudowie jednorodzinnej
- rekultywacja składowiska odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne w Sompolnie

5. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

- przeprowadzanie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami

3.4 Założenia alternatywne

Art. 51 ust. 2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych

do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku opracowywania projektu Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 różne warianty funkcjonowania systemu i założonych celów ustanawia się na etapie tworzenia dokumentu, kiedy to w porozumieniu z Gminą dochodzi się do konsensusu w zakresie planowanego systemu gospodarki odpadami oraz zadań. Powszechnym kryterium wyboru oprócz efektów ekologicznych są względy finansowe. Ważne jest zatem, zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju, znalezienie takiego rozwiązania, by przy określonych środkach finansowych uzyskać optymalny efekt ekologiczny.

3.5. Zaniechanie realizacji założeń Planu Gospodarki Odpadami

Plany gospodarki odpadami opracowywane są jako obowiązek nałożony na gminy w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz., 251 ze zm.) w celu realizowania zadań zawartych w Polityce ekologicznej państwa, jak również stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 powstała między innymi w celu uaktualnienia i poprawy obecnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami. Stawia on cele, których realizacja skutkować będzie utrzymaniem szczelności systemu odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy, rozszerzeniem zakresu systemu selektywnego zbierania odpadów surowcowych oraz niebezpiecznych, zmniejszeniem masy składowanych odpadów komunalnych. Są to działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu środowiska przyrodniczego, ochronę przyrody i środowiska kulturowego. Pośrednio mogą wpływać również na społeczność lokalną. Im społeczeństwo bardziej ekologicznie świadome, tym lepiej zorganizowane i wywierające mniejszy negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Niepodejmowanie działań wynikających z Planu wypłynie na zwiększenie masy powstających odpadów komunalnych, których jedyną metodą unieszkodliwiania pozostanie ich składowanie. Nie zwiększy się również stopień wyłączenia odpadów przeznaczonych do odzysku.

Powszechnie wiadomo, że na realizację zadań mających na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego potrzebne są określone zasoby finansowe. Aktualizacja PGO wskazuje źródła finansowania służące osiągnięciu założonych celów: wewnętrzne i zewnętrzne.

Podsumowując, realizacja celów zawartych w projekcie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 skutkować będzie uzyskaniem wartości dodanej poprzez działania na rzecz gospodarki odpadami i ochrony środowiska przyrodniczego.

3.6. Znaczące oddziaływania

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 będzie realizowana poprzez ustanowione cele strategiczne, cele główne, kierunki

działań oraz zadania. Analiza oddziaływania na środowisko dotyczy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.).

W harmonogramie realizacyjnym Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2019 do inwestycji o charakterze przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko można zaliczyć:

- Budowę Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych (A),

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona poniżej oraz w Załączniku nr 3.

Większość zadań ma charakter działań edukacyjno – informacyjnych promujących zasadę prawidłowego postępowania z odpadami. Mają one zachęcać mieszkańców do minimalizacji wytwarzania odpadów oraz do właściwego ich zagospodarowania, przede wszystkim poprzez powtórne ich wykorzystanie. W dalszej perspektywie prowadzić będą do utrwalania się wśród mieszkańców właściwych, z punktu widzenia ochrony środowiska zachowań, a w ich następstwie – rozwoju systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy zgodnego z prawem, skutecznego i efektywnego. Pozostałe zadania mają charakter działań ewidencyjnych oraz kontrolnych należących do kompetencji gminy.

Analizując poszczególne zadania nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, Obszar Natura 2000, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne. Natomiast przyjęte do realizacji zadania znacznie przyczynią się do ograniczenia negatywnego wpływu odpadów na wszystkie elementy środowiska. Inwentaryzacja „dzikich wysypisk śmieci” z ich likwidacją, działania edukacyjno – informacyjne w perspektywie długookresowej spowodują poprawę czystości środowiska, co wpłynie pozytywnie na zdrowie i życie mieszkańców.

Przyjęty w Planie system gospodarowania odpadami nie wpłynie negatywnie na jakość wód podziemnych, powierzchniowych oraz gleb. W perspektywie długookresowej przyczyni się do poprawy ich stanu.

3.7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z art. 104 ust. 1 pkt. 2, art. 104 ust. 2 oraz art. 105 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się:

- w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów planów, jak również

- na wniosek innego państwa, na którego terytorium może oddziaływać realizacja projektu dokumentu
- gdy możliwe oddziaływanie pochodzące spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej mogłoby ujawnić się na jej terytorium.

Nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016.

3.8. Problemy w gospodarce odpadami na terenie Gminy Sompolno

Na podstawie analizy danych, dotyczących stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Sompolno, stwierdzono następujące problemy:

- stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych jest niewystarczający. Według Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (2008) powinien on osiągnąć 100% na koniec roku 2008. Obecnie dla gminy Sompolno wynosi 68%,
- rozproszona zabudowa na terenie gminy utrudniające wdrożenie ekonomicznie opłacalnego, zorganizowanego systemu zbiórki odpadów,
- brak uregulowania gospodarki odpadami biodegradowalnymi powoduje, że nadal w większości trafiają na składowisko odpadów komunalnych,
- dominującym systemem zbierania jest „donoszenie”, powoduje to, że zebrane odpady nie stanowią czystego surowca i wykazują duże zabrudzenie. Trudno określić wskaźnik objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką,
- zebrana w selektywny sposób makulatura nie zostaje przekazana do odzysku, trafia do unieszkodliwienia na składowisku odpadów komunalnych,
- nie funkcjonuje zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- pomimo zbiórki przeterminowanych leków oraz baterii małogabarytowych nie prowadzi się ewidencji zebranej masy tych odpadów,
- brak Punktu Zbierania Odpadów Problemowych,
- dzikie „wysypiska śmieci” na obszarze Gminy.

3.9. Dokumenty wyższego szczebla

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi planów gospodarki odpadami, zakładającymi ich zgodność z dokumentami wyższego rzędu poniżej omówione zostały najważniejsze z nich:

- Polityka Unii Europejskiej (6th European Action Plan – EAP),

- Polityka Ekologiczna Państwa,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Konińskiego.

3.9.1. Uwarunkowania wynikające z dyrektyw UE

Program ochrony środowiska odzwierciedla pewne ogólne zasady, które leżą u podstaw polityki ochrony środowiska w Unii Europejskiej oraz odwołuje się do polityki ekologicznej państwa. Najważniejsze dyrektywy unijne dotyczące ochrony środowiska zostały transponowane do prawa polskiego głównie na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Pozostałe przepisy zawarto w wielu innych ustawach i rozporządzeniach.

Podstawę polityki ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej stanowi VI Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (6th European Action Plan – EAP). Przedstawia on strategię środowiskową, która podkreśla istotność działań szczególnie w sferach: zmian klimatycznych, ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, środowiska naturalnego i zdrowia oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i racjonalnej gospodarki odpadami. Priorytetowe pola działania pozwolą na skuteczną walkę z problemami napotkanymi zarówno na szczeblu wspólnotowym, krajowym jak i lokalnym. W odniesieniu do celów głównych stworzono strategię tematyczne w sprawie zanieczyszczenia powietrza, zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich recyklingu, środowiska morskiego, gleby, pestycydów, wykorzystywania zasobów naturalnych i środowiska miejskiego. Ponadto program działania kładzie nacisk na:

- egzekwowanie obowiązującego prawodawstwa w zakresie środowiska; uwzględnienie we wszystkich obszarach polityki UE (takich jak rolnictwo, rozwój, energia, rybołówstwo, przemysł, rynek wewnętrzny, transport) potencjalnego wpływu na środowisko;
- zaangażowanie przedsiębiorstw i konsumentów w poszukiwanie rozwiązań problemów związanych ze środowiskiem;
- dostarczenie społeczeństwu informacji niezbędnych do dokonywania wyborów przyjaznych dla środowiska;
- uświadamianie obywatelom znaczenia rozsądnego wykorzystywania gruntów w celu ochrony siedlisk przyrodniczych i krajobrazów oraz zmniejszenia zanieczyszczenia w miastach.

3.9.2. Polityka Ekologiczna Państwa

Cele polityki ekologicznej państwa nakreślają konkretne wyzwania i obszary zainteresowania dla gminnego programu ochrony środowiska. W sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych podstawowe cele to:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej przyrody na różnych poziomach organizacji wraz

z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,

- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- ochrona powierzchni ziemi, a w szczególności ochrony gruntów użytkowanych rolniczo poprzez rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno – błotnych przez czynniki antropogenie oraz zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych poprzez przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej,
- racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz ochrona tych zasobów przed ilościową i jakościową degradacją

W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego główne cele to:

- dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- poprawa jakości powietrza: redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego,
- ochrona zasobów wodnych, utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, zachowanie i przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków,
- racjonalna gospodarka odpadami,
- zmniejszenie narażenia społeczeństwa na ponadnormatywne działanie hałasu i zabezpieczenie przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- stworzenie efektywnego nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek.

3.9.3. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946). Dokument wyznacza cele i działania w zakresie gospodarki odpadami na terenie Polski na kolejne 4 lata, a także wytyczne do konstruowania systemu gospodarowania odpadami. KPGO określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami, które należy osiągnąć do 2010 roku, a brzmią one następująco:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego

kraju wyrażonego w PKB,

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Cele odzwierciedlają dążenie do zwiększenia skuteczności stosowania istniejącego prawa. Ich realizacji służyć będą wyznaczone cele szczegółowe. Dla odpadów komunalnych brzmią następująco:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w Kpgo2010, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35% , masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max. 200 obiektów do końca 2014 r.

Cele, których osiągnięcie zakładano w 2007 r., dotyczące objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych (zarówno zmieszanych jak i surowcowych), nie zostały zrealizowane. Przyczyną tego jest z pewnością w dużej mierze niewystarczająca skuteczność działań organów, odpowiedzialnych za organizację systemu zbierania odpadów tj. władz gminy.

W odniesieniu do komunalnych osadów ściekowych cele do 2018 r. dotyczą:

- ograniczenia składowania osadów ściekowych,
- zwiększenia ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacji stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy

jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

3.9.4. Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego

W gospodarce odpadami komunalnymi dla woj. wielkopolskiego przyjęto następujące cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
 2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
 3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów.
 4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
 5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
 6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
 7. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.
- oraz cele szczegółowe:

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2008.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie wielkopolskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

Odpady zawierające PCB

W okresie od 2008 do 2010 r. celem jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.

W okresie od 2011 do 2019 r. należy dokonać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Upowszechnienie obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych, szczególnie o charakterze lekarskich praktyk indywidualnych.

Upowszechnienie systemu zbierania przeterminowanych leków z gospodarstw domowych na całym obszarze województwa.

W okresie od 2008 r. do 2019 r. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W okresie od 2008 r. do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.

Odpady zawierające azbest

W okresie od 2008 r. do 2019 r. zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 14 maja 2002 r. przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2019 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych,
- Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartej w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

4.6.5. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Konińskiego

Cele Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Konińskiego pokrywają się z celami zawartymi w KPGO 2010.

4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Analiza oddziaływania aktualizacji PGO powinna obejmować cały okres obowiązywania Planu. Wskazana jest systematyczna, syntetyczna i skorelowana (np. z WPGO woj. wielkopolskiego) ocena zarówno stopnia realizacji postanowień PGO, jak również stanu środowiska przyrodniczego. W związku z tym, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2007 r. nr 39 poz. 251 ze zm.) nakłada na organ wykonawczy gminy sporządzenie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami, obejmującego okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego okres sprawozdawczy.

Ocena realizacji planu gospodarki odpadami przeprowadzona będzie na podstawie danych z następujących źródeł informacji:

- Baza danych „ODPADY” prowadzona przez Urząd Marszałkowski woj. wielkopolskiego (informacje podstawowe – po uzyskaniu dostępu do bazy),
- Główny Urząd Statystyczny (GUS),
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ),
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Ankietyzacja jednostek zajmujących się gospodarowaniem odpadów na terenie gminy – m. in. firmy wywozowe.

W poniższej tabeli podano wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami.

Tab.7 Wskaźniki monitorowania efektywności Planu

Nazwa wskaźnika	Przyjęta jednostka
Masa zebranych odpadów komunalnych	Mg/rok
Masa zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok	Mg/m/rok
Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
Udział odpadów z sektora komunalnego składowanych na składowiskach odpadów	%
Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
Ilość pojemników do zbierania segregowanych odpadów	Szt.
Odsetek mieszkańców objętych selektywną zbiórką	%
Ilość podmiotów gospodarczych posiadających podpisane umowy na odbiór odpadów	Szt.
Ilość przeprowadzonych akcji informacyjno - edukacyjnych w zakresie gospodarki odpadami	Szt.
Ilość zinwentaryzowanych dzikich wysypisk śmieci	Szt.
Masa wytworzonych osadów ściekowych	Mg/rok
Odsetek unieszkodliwionych osadów ściekowych	Mg/rok

5. ZAPOBIEGANIE / KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Na podstawie szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno (Załącznik nr 3) wskazano, iż negatywne oddziaływanie na środowisko planu będzie się ujawniać przede wszystkim na etapie budowy poszczególnych instalacji. W wyniku tych działań zachodzić będą krótkotrwałe lub chwilowe negatywne oddziaływania. Ich efektem mogą stać się takie przekształcenia środowiska, które spowodują pogorszenie się niektórych jego elementów. Prowadzenie robót budowlanych powinno odbywać się tak, by ograniczać ujemne oddziaływanie na środowisko – przez właściwą inwentaryzację przyrody na danym obszarze, identyfikację możliwych zagrożeń podczas wykonywania prac budowlanych, właściwą gospodarkę odpadami w trakcie robót, zabezpieczenie obszaru sąsiedniego, możliwie jak największe ograniczenie terenu prowadzonych prac, itp. szczególnie na terenach leżących bezpośrednio w sąsiedztwie lub objętych Naturą 2000. Można zezwolić na realizację inwestycji negatywnie oddziałującej na przedmiot ochrony tylko wtedy, gdy przemawiają za tym wymogi „nadrzędnego interesu publicznego” i nie ma rozwiązań alternatywnych. Warunkiem dopuszczenia do realizacji jest wtedy wykonanie tzw. kompensacji przyrodniczej, której celem jest zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

W wyniku realizacji założeń Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2019 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 przewiduje się kompleksowe uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie Gminy. Aktualizacja PGO zakłada odzysk lub unieszkodliwianie wszystkich odpadów powstających na terenie miasta i gminy w perspektywie długoterminowej. Realizacja PGO, dla lokalnego środowiska, będzie oznaczała zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości wynikających z gospodarowania odpadami. Nastąpi to poprzez ogólne zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, przeznaczonych do składowania. Za Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami zaproponowano włączenie się gminy w Miejski Zakład Usług Komunalnych w Koninie, który ma na celu ujednolicenie gospodarki odpadami na terenie powiatu konińskiego oraz kolskiego.

Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów wyeliminuje niekontrolowane usuwanie odpadów do środowiska. W okresie objętym PGO przewiduje się utworzenie Gminnego Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych, co w znaczący sposób przyczyni się do eliminacji negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko.

Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków

oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji.

Minimalizacja działań mogących znacząco wpłynąć na obszary Natura 2000 może być prowadzona na przykład za pomocą tworzenia nasadzeń roślinności (inwestycje liniowe), wygrodzenia dróg, prowadzenia budowy poza okresem lęgowym, zimowania i migracji ptaków, wyboru najmniej szkodliwego sprzętu, materiału, technik budowlanych.

Według art. 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220) jeżeli na obszarze Natura 2000 występuje siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym można zezwolić na realizację inwestycji wyłącznie w celu:

- ochrony zdrowia i życia ludzi,
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego,
- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego, wynikającym z konieczności wymogów nadrzędnego interesu publicznego po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Na terenie Gminy Sompolno nie stwierdza się inwestycji, która bezpośrednio będzie wpływać na integralność obszarów Natura 2000 oraz takiej, która znajduje się w pobliżu projektowanego obszaru.

7. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 46 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Z 2008 r. nr 199, poz. 1227) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nakłada art. 51 ust. 1, zgodnie z którym wykonanie prognozy spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana została dla aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016, który umożliwi udoskonalenie obecnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami.

Zasadniczym celem prognozy jest określenie czy projekt PGO nie narusza zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Kluczowym elementem zrównoważonego rozwoju jest równoważne traktowanie środowiska przyrodniczego oraz priorytetów gospodarczych i społecznych. Zadaniem prognozy jest jednocześnie ułatwienie identyfikacji skutków środowiskowych spowodowanych realizacją zapisów w PGO w przyszłości.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Sompolno na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 jest dokumentem, określającym zasady postępowania oraz działania Gminy w zakresie gospodarki odpadami.

Niepodjęcie działań określonych w Planie spowoduje znaczny wzrost ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów.

Wskutek realizacji wyznaczonych zadań osiągnięte zostaną cele, gwarantujące poprawę jakości stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych, powstających, zwiększenie udziału odpadów kierowanych do odzysku, ograniczenie ilości odpadów unieszkodliwianych na składowisku, w szczególności odpadów biodegradowalnych, minimalizować będą negatywne wpływy na komponenty jak i środowisko jako całość.

W harmonogramie wyznaczono jedno zadanie mogące znacząco oddziaływać na środowisko i dotyczy budowy Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych.

Realizacja zadań zgodnie z założeniami Planu nie będzie negatywnie wpływać na florę i faunę, wody powierzchniowe i podziemne Gminy oraz na zabytki i dobra kultury. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary chronione.

Oddalenie Gminy od granicy Państwa nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko państw sąsiednich.